

Berlynas - vergų imperijos vartai į laisvę

Vienintelė vieta, kur diktatūra negali vergams uždaryti vartų į laisvę, yra Berlynas. Masinis vokiečių bėgimas per Berlyną į Vakarus Chruščevui pliaustu gerklę aštraus kaulo pūviams. Maskvą siutina ir tai, kad viskas vyksta jo imperijos teritorijoje, 110 mylių stovinčioje iš visų pusių apsupime. Nereikia aiškinti plačiau, ką tai reiškia diktatūrai, kokias tai turi pasekas. Visuose kontinentuose stumiasi lėta pirmyn, tik Berlyno kaulo operacija nepavyksta, senėja ir diktatoriaus gerklėje skausmai auga, šakojasi ir nuodija sveikas gerklės dalis. Nors vakarų pusėje trūksta realios vienybės, bet per 15 metų Berlyno reikalus Maskvai nepavyko sutvarkyti pagedaujama prasme grasinimais ar ultimatumais. Čia nuopelnas V. Vokietijos politikos vadų, vyriausybės, kurių galva yra senukas

kancleris dr. K. Adenauer. Jo administraciniai gabumai, politinio nusistatymo griežtumas, krašto atstatymas, demokratinis persiauklėjimas, iš griuvusių iškilimas į industrijos pajėgumą Vakarų Vokietijai garantavo stiprią valstybinę teisę, politinį svorį ir svarų balsą politinių reikalų tvarkyme.

Maskvos komunistinė diktatūra jau buvo pasirašiusi porą separatinių sutarčių su Vokietija. Po Pirmojo Pasaulinio karo Rappalo mieste 1922 m. Leninas pasirašė sutartį su Vokietija. Joje buvo ir slaptų paragrafų - įsipareigojimų. Leninas apginklavo Vokietiją, kuriai Versailles buvo uždrausta ginkluotė. Buvo pradėtas komunistų bendradarbiavimas, kurio pasekos, — Weimaro respublikos žlugimas, Hitlerio įsigalėjimas. 1939 m. Maskvoje buvo pasirašyta sutartis su Hitleriu, pagal

kuria buvo "pirkta ir parduota" ir kurios dėka Pabaltijo kraštai neteko nepriklausomybės. Hitleris apsidraudė nuo bolševikų kare su Lenkija.

Sutartis su Stalinu atgaivino Vokietijos militaristus, baigė Hitlerio diktatūros įsigalėjimą, atidarė kelią į Antrąjį Pasaulinį karą, kurio metu nuo "sucementuotos kraujo draugystės" skaudžiai nukentėjo ir Stalino imperija. Kąžin kas būtų atsitikę su Maskvos diktatūra, jeigu nebūtų atėjusi į pagalbą Amerika. Kas matė karo eigą savo akimis, tam Maskvos imperijos likimas abejonių mažai kėlė.

Sujungtos Vokietijos Maskva labiausiai bijo. Bet ir savo satelitu — Rytų Vokietija — Maskva pilnai nepasitiki. 1953 m. VI. 17 d. sukilimas nepamirštas. Ji gali sutartį pasirašyti, bet Rytų Vokietija negaus daugiau laisvės, negu turi dabar. Satelitai turi valstybės vardą, bet neturi savarankumo, valstybinės teisės. Kas pareikalauja teisės, tas ją gauna taip, kaip Vengrijos ko-

munistas Nagy. Nėra abejonės, kad tokį žingsnį Maskva darys tik išbandžiusi visų apgaulės "meną". Berlynas valdomas okupacinė teise. Kiekviena valstybė pasilaiko ją, turi teisę atsisakyti, bet kitas jos priversti atsisakyti gali tokiomis priemonėmis, kokiomis ji buvo įgyta. Jeigu Vakarai turėtų laisvą teritoriją į Berlyną, separatinė taika būtų lygi nuliui. Vakarų politikų trumparegystė konferencijoje, nesirūpinimas laisvo susisiekti, sudaro rimčiausią pavojų, nes miestas apsuptas Maskvos imperijos iš visų pusių, yra jos okupacinės Vokietijos dalyje. Po karo Londone buvo su Stalino atstovais pasirašytas susitarimas, bet jo Maskva nepripažįsta. Girdi, ji laisvo kelio negarantavusi, o tik sutikusi laikinai, kol bus sudarytas susitarimas su Rytų Vokietijos valdžia, kuri yra Maskvos pastatyta ir vergiškai viską pildo.

Berlyno krizė yra Maskvos pastangos priversti Vakarus pripažinti rytų Vokietiją. Ar Va-

Labdarybės ūkyje

Sekmadienį liepos 9 d. Lietuvių Labdarybės ūkyje (buvusiame Lašų Dilių ūkyje) įvyko išvyka-piknikas. Suvažiavo daugiausiai čikagiečiai, bet buvo ir iš kitų vietovių, pavyzdžiui, iš Racine, Wis., buvo p. Martynas Gasparaitis su gražiu būreliu draugų. Visi gražioje nuotaikoje svečiavosi, vieni kitus bevašindami, o kai kurie turėjo laiko net pinaklį palašti. O Mikas Vaidyla, p. Kuzas ir kiti priminėjo ir sveikino atvažiuojančius svečius, sodindami prie stalų, kur po-

nios H. Čižauskienė, Drangelienė, J. Gulbinienė, M. Baronienė (kitų pavardžių neteko sužinoti) rūpinosi vaišėmis ir dalino lietuviškas dešras su kopūstais ir kitokiais skaniais dalykais. Ponas Spaitis su savo pagelbininkais sode tarp žaliuojančių medžių ant pastatytos krosnies kepė sliskus ir popieriuje suvyniotas bulves, o dr. P. Z. Zalatorius su profesoriu ir inžinieriu B. Kubiliu sode vaikščiodami gamta gėrėjos bei papuoštais medžiais grožėjosi, kurie pačiame pilnume žaliavo, gaivinančius kvapus miuis leissdami.

Mataušas Lašas, išgyvenęs tamė ūkyje daugiau kaip 40 metų, čia visas savo jėgas įdėjęs, dabar vaikšto dvilinkas susilenkęs lazduose pasirėmęs ir džiaugiasi, kada jį pažistamieji prakalbina ir paguodžia.

Labai piknikininkus sudomino nepaprasta siuvinių bei mežginių paroda. Tai buvo ponų K. Kalkevičienės ir Helen

Čižauskienės rankų išdirbiniai. Visi gėrėjosi ir grožėjosi meniškais jų rankų darbais.

Taip gi sienoje buvo pakabinatas iš Lietuvos atsiųstas piešinys, vaizduojąs Lietuvos kunigaikštį Kęstutį, karališkoje aprangoje besėdintį ant arklio ir bemerkiantį akį į lietuviškais rūbais pasipuošusią laimingai besišypsantį Birutę.

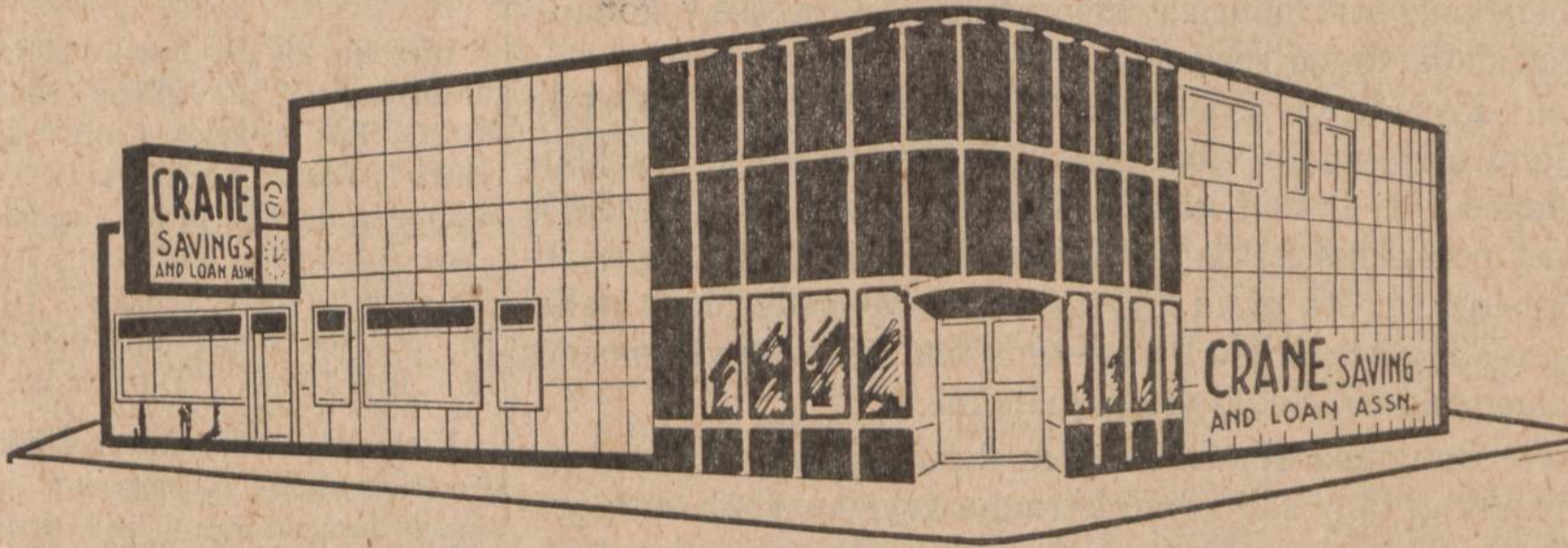
Jono Jurgelionio "dodžius" kaip nuvažiuojant taip grįžtant atgal į Čikagą mus bevečdamas nepaklydo nė vienos pėdos.

K. Cepukas

remember... ONLY YOU CAN PREVENT FOREST FIRES!

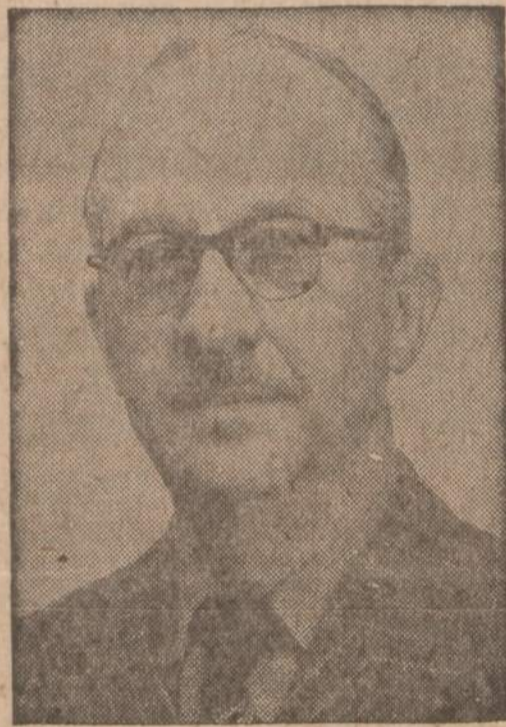
CRANE SAVINGS 35-tą SUKAKTI MINI NAUJAME SAVO NAME

CRANE SAVINGS prezidentas ir direktoriai kviečia Jus ir Jūsų draugus bei kaimynus nuo š. m. liepos 6 iki liepos 29 dienos aplankyti naują mūsų bendrovės namą ir kartu su vadovybe pasidžiaugti visais naujais įstaigos įrengimais

Mums malonu pranešti, kad CRANE SAVINGS auga ir stiprėja. Josios turtas ne tikrai pasiekė, bet jau perviršijo \$5,000,000.00. Prieš 35 metus pradėjom maža taupytojų padėta suma, šiandien išaugom į gyvą ir svarbią įstaigą ne tikrai mūsų apylinkėje, bet ir plačioje Chicagoje. Būtume dėkingi, jeigu šį mėnesį ateitumėte pas mus į svečius. Mes Jums ne tikrai papasakotume naudingą CRANE SAVINGS bendrovės atliekamą darbą, bet dar ir dovanų duotume.

Kas atidarys pas mus naują taupymo sąskaitą arba pridės prie dabar esamosios, tai gaus iš mūsų naudingų dovanų. Dovanos skiriamos pagal padėtos sumos dydį. Padėjusieji \$1,000 ar daugiau, gaus puikų pasaulinio garso tapytojo 18" x 24" paveikslą reprodukciją.

B. R. PIETKIEWICZ
Prezidentas

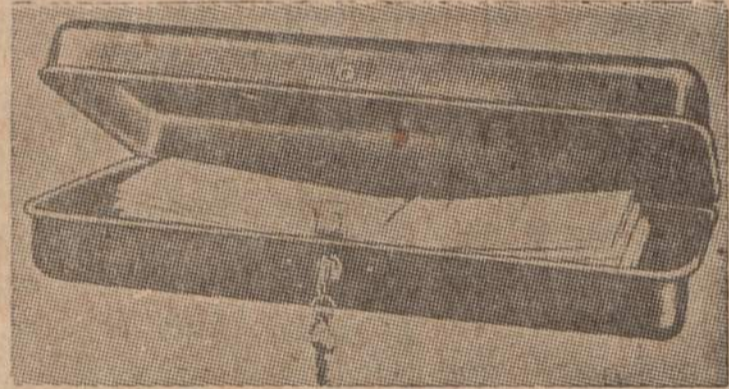
E. R. PIETKIEWICZ
Sekretorius

V. KELPS
viceprez.

\$750 ar daugiau padėjusieji gaus puikų auiginto perlo moterišką retėžinį arba nerūdijamo plieno mėsaui piaustyti peilius.

\$500 ar daugiau padėjusieji gaus stipraus Bessemer plieno dėžutę dokumentams saugoti arba vėjui atsparų moterišką skėtį.

\$250 ar daugiau padėjusieji gaus puikų žibancijų rodyklių žadintuvą.

\$200 ar daugiau padėjusieji gaus užrašams tinkamą T-Parker rutulinę plunksną.

\$100 ar daugiau padėjusieji gaus pinigine asmens dokumentams

\$50 ar daugiau padėjusieji gaus menišką kalendorių ir taupymo dėžutę.

\$25 ar daugiau padėjusieji gaus žvilgančią rutulinę plunksną.

Kiekvienas suaugęs, aplankęs mūsų įstaigą, gaus naudingą retėžinį raktams laikyti.

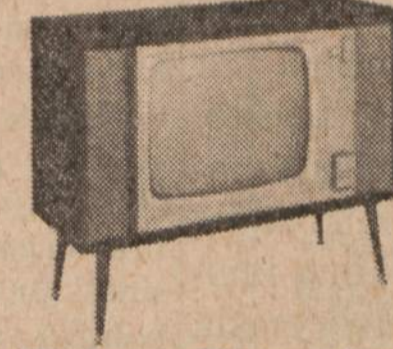
Mokame aukštus dividendus

Pinigus padėjusieji prieš 15, dividendus gaus už visą mėnesį

Duodame morgičius namams įsigyti ir taupytojams teikiame didelės naudos šiais pataravimais:

1. Paprastos taupymo sąskaitos
2. Investavimo sąskaitos
3. Patikėjimo sąskaitos
4. Mokesčių sąskaitos
5. Patarnavimas taupyti paštu
6. Kalėdų klubo sąskaitos
7. Atostogų klubo sąskaitos
8. Pilnas namų paskolų aprūpinimas
9. FHA paskolos namams taisyti
10. Aikštė automobiliams pastatyti

Be to, dar esame pasiryžę išdalyti šias vertingas dovanas žmonėms, kurie atidarys \$50 sąskaitą arba tokią sumą pridės prie jau turimos. Kaip šias dovanas gauti, patirsite užėję pas mus. Štai dalinamos dovanos:

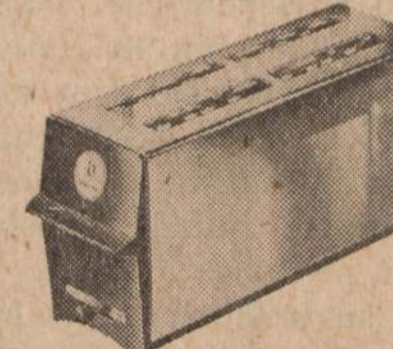

23" Zenith TV su tolimos kontrolės Space Command.

Nešijama 19" Admiral televizija.

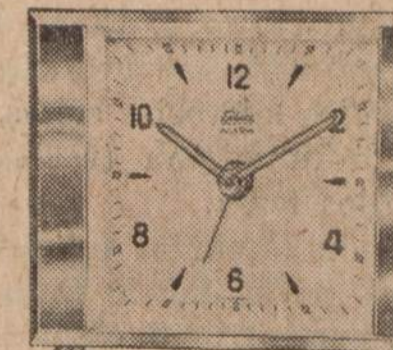
Tinkamai įrenguota 20" x 24" Utrillo garsų "Montmartre Sacre Coeur" aliejinės tapybos paveikslas.

Dormer 4 iššokančių riekučių skrudintuvą.

Sunbeam automatiškas elektrinis kavos koštuvas.

Žalvariu apjuosti žvilgančių rodyklių žadintuvą.

Naujas GE prosas su purkšle ir garais.

Be to, dar bus duodama Sunbeam mašytuvai ir nerūdijamo plieno 8 peilių setai mėsaui piaustyti.

J. KALEDINSKAS
direktorius

J. KUZAS
direktorius

Dr. C. SVEN
direktorius

J. TOMASZEK
direktorius

J. MILLER
sekr. pad.

J. KAPLAN
kasininkė

R. KULPINS
kasininkė

ONA SKEVER
kasininkė

R. CARLSON
kasininkė

M. SUCHOCKI
kasininkė

V. OHLER
stenografė

L. FORTIER
sekr. pad.

CRANE SAVINGS

& LOAN ASSOCIATION

47th & ROCKWELL STREET
CHICAGO 32, ILL. LA 3-1083

VALANDOS: Pirm., ketv., penkt. nuo 9 ryto iki 8 vak., antr. nuo 9 iki 5, šešt. nuo 9 iki 1, treč. uždaryta.

UNITED PRESS - NAUJENŲ PHOTOS
Harry Tatley, kuris farmeriauja netoli Bismarck, N. D., žiūri į sudžiūvusį šieną, kuris turėjo būti nupiautas, nes dėl sausros ganyklose baigiasi žolė.

IŠ CHICAGOS

Laikas registruotis

Visi balsuotojai Chicagoje privalo persiregistruoti

Apskritis teisėjas Thaddeus Adesko primena Chicagoje gyvenantiems balsuotojams, taip pat gyvenantiems penkiuose priemiesčiuose, kad jų registracija baigiasi šio liepos mėnesio 15 dieną ir dėlto visi privalo persiregistruoti iš naujo, kad galėtų dalyvauti atnaujinti rinkimuose.

Chicago miestas ir tie 5 priemiesčiai — Cicero, Berwyn, Chicago Heights, Stickney ir Lyons priklauso Rinkimų Komisionierių Tarybos (Board of Election Commissioners) jurisdikcijai ir balsuotojams registracija yra privaloma, kaip kad buvo nustatyta Ilinojaus Generalinės Asamblėjos 1959 metų potvarkiu.

Kvalifikuotieji balsuotojai, gyvenantieji šios tarybos jurisdikcijoje, gali registruotis pačioje tarybos įstaigoje, kambarys 308, Miesto Valdyboje, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet kasdien, o šeštadieniais iki 12 val. dieną. Be to, ateinančio rugsėjo 15 d. ir spalio 13 d. skiriamos dvi dienos registracijai savo precinkuose.

Teisėjas Adesko praneša, kad balsuotojų patogumui nuo rugpjūčio 17 iki spalio 12 d. kiek-

vieną ketvirtadienį bus galima registruotis Rinkimų Komisionierių Tarybos atidarytuose 50 registracijos punktuose įvairiose Chicago miesto dalyse ir kai kuriuose užmiesčiuose. Tų punktų vietas ir adresai bus paskelbti vėliau.

Rinkimų Komisionierių Tarybos pirmininkas Sidney Holzman skatina balsuotojus registruotis kiek galima anksčiau, kad būtų galima išvengti susikimšimų paskutinėmis dienomis. Be to, pirmininkas primena svetur gimusiems ir natūralizuotiems piliečiams, kad einant registruotis reikia arba atsinešti ir parodyti savo pilietybės popierius arba, jei popieriai sunkiau prieinami, tai suteikti informacijas apie savo gimimo kraštą, kaip buvo pilietybė gauta (savais dokumentais, ar per tėvus, per vedības ir t. t.), pilietybės gavimo metai ir diena, pilietybės davusio teismo vardas ir pažymėjimo (certificato) numeris.

Chicago Savings padidino patalpas

John Pakel vadovaujama Chicago Savings & Loan Association, daranti biznį 6245 So. Western Ave., žymiai padidino savo patalpas, prijungdama prie esamos įstaigos didelį ir erdvų pastatą. Vos prieš ketveris metus Chicago Savings pasistatė naują namą, o dabar turėjo didinti erdvę, nes jau darėsi ankšta. Paskutiniaisiais metais bendrovės turtas tiek daug padidėjo, kad jokiū būdu negalėjo sutilpti naujame name.

Chicago Savings nusipirko greta buvusį didelį biznio namą ir pritaikė jį moderniškos įstaigos reikalavimams. Apačioje buvo prakirstos didelės durys, kurios sujungė abu pastatus. Praėjęs pro šias duris svečias patenka į didelį laimingą laukiamąjį. Laimingas jis dėl dviejų dalykų. Tame kambaryje yra puikus Laimės Linkėjų šaltinėlis, vaikų vandenį nešą dieną ir naktį. Paleidus šaltinėlio dugnan pinigėlių, galima palinkėti mylimam žmogui laimės. Vėliau visi dugną pasiekę pinigai bus surinkti ir paskirstyti įvairioms pašalpos organizacijoms.

Be to, tame laukiamajame įrengti stalai naujoms Chicago Savings taupymo sąskaitoms atidaryti. Pinigai padėti į Chicago Savings yra saugūs ir taupytojui neša didelius dividendus. Kiekvienas žmogus, atidarys taupymo sąskaitą šioje bendrovėje turi jaustis laimingas, nes pinigais uždirba. Bet įdomiausiaji Chicago Savings naujovė yra naujoji Chicago Savings Community Hall. Tai didelė salė, kurioje gali laisvai susėsti 260 žmonių. Chicago Savings vadovybė yra nutarusi leisti visos apylinkės organizacijoms naudoti salę savo susirinkimams. Salė erdvi, grindys kieta medžio, žvilgančios, kedės naujos, didelės šviesos. Visa taip moderniai įrengta, jog susirinkimus ten iš tikrųjų bus labai smagu vesti.

Ši naujai įrengtoji salė yra antroji. Chicago Savings jau turi vieną salę, kurią naudoja apylinkės organizacijos. Senoji salė yra namo rūsyje, reikia lipti laiptais, tuo tarpu naujoji yra pirmame aukšte. Čia ir vyresnio amžiaus žmonės galės ateiti, laipiojimas jų neišvargins. Easme tikri, kad ir lietuvių organizacijos pasinaudos šia sale.

Naujame pastate yra prietaisai skelbimams. Jis sukinejasi ir atneša skaitytojui naujas informacijas apie taupymą ir jo naudą. Žmonėms aiškinama bendrovės teikiami patarnavimai ir įvairios lengvatos. Malonu, kad lietuvių vadovaujama įstaiga taip auga ir klesti. Linkime jai sėkmės padidintose patalpose.

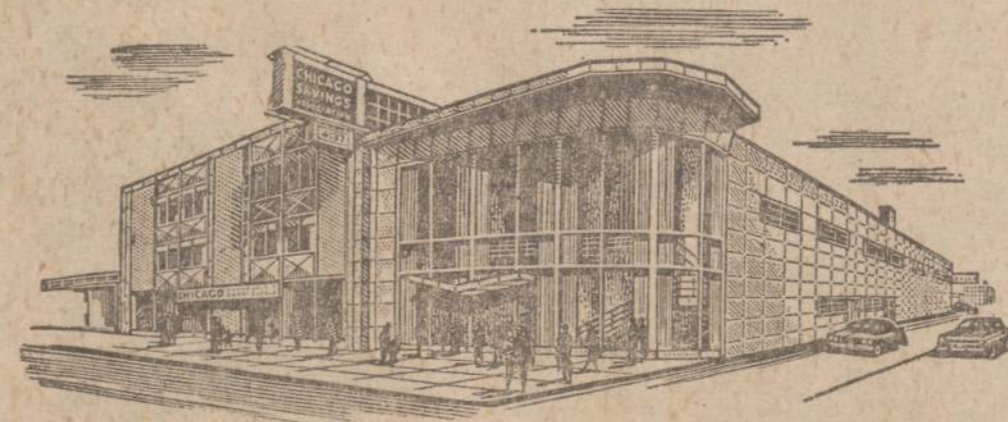
Taupytojas

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti tikrai per

NAUJIENAS

KVIEČIAME JUS ATSLANKYTI Į CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION ATIDARYMĄ, VYKSTANTĮ IKI LIEPOS 15 D.

Svėsdami naujo šiaurinio Pastato atidarymą, Chicago Savings pareigūnai ir direktoriai kviečia Jus dalyvauti šioje šventėje, kurioje pavaišins Jus karšta kava ir šaltais gėrimais, o taip pat kiekvienam įteiks dovaną. Ploto 5,000 kvadr. pėdų padidinimas ir naujos aikštės automobiliams pastatyti įrengimas buvo būtini besiplečiančiai Chicago Savings bendrovei, kurios turtas, santaupos ir paskolas gavusių narių skaičius padidėjo daugiau, negu dvigubai, per paskutinius 4½ metų.

JUS GALITE PASIRINKTI:

KODAK KAMERĄ arba JAV 50 ŽVAIGŽDŽIŲ VELIAVĄ.

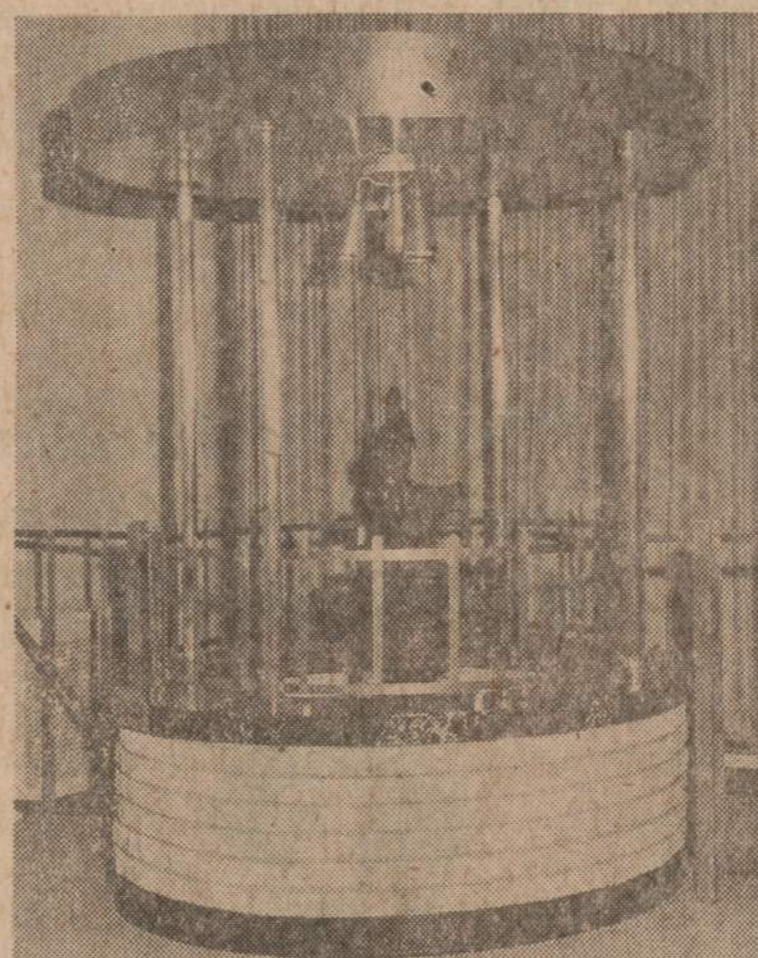
Atidarykite \$100 sąskaitą arba pridėkite \$100 prie jau turimos, ir Jūs galėsite pasirinkti: Eastman Kodak Brownie Bullet Camera, kuria galima daryti juodas, baltas arba spalvotas nuotraukas, arba 50 žvaigždžių JAV Vėliavą iš atsparios bet kuriam orui medvilninės medžiagos su 6 pėdų stiebu, įmontuojama atrama, įtaisai jai pakelti ir makštims. Be to galėsite gauti priedo keturias naudingas dovanas — kalorijų skaitiklį, magišką prietaisą indams atidaryti, Roschud skrybėlę lietuvių specialią rutulinę plunksną.

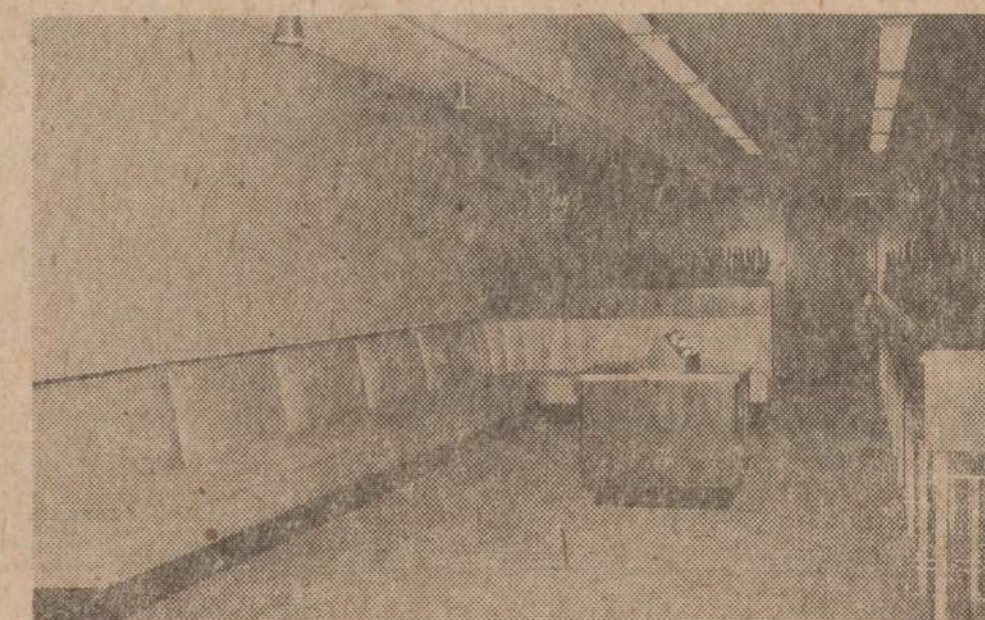
IŠDALYSIME DOVANŲ \$1,000 VERTĖS!

Kas aplankys Chicago Savings bendrovės atidarymą — gaus dovanų, neatsižvelgiant, ar jis narys, ar ne. Be to, kiekvienas svečias turės teisę įsigristi dovanoms gauti, kurių bendra vertė prašoka \$1000. Paveikslė matomų dovanų tarpe yra RCA nešiojama televizija, du Stereo fonografai, sidabrinė lėkštė, nerūdiančio plieno dubuo, maisto maišikliai, elektriniai dėžutės atidaryti prietaisai, skrudintuvai, gijos keptuvės, purkšliniai ir sausi prosai, elewtrinės keptuvės, laikrodiniai radijai.

Naujas, savo rūšies vienintelis, įrengimas — tai Laimės Linkėjų šaltinis, pastatytas iš tašyto akmens, nerūdijančio plieno ir keramikos plytelių, plaunamų nuolat tekančio vandens. Visi pinigėliai, įmesti į šaltinį, patenka į specialią Chicago Savings bendrovėje atidarytą Labdarybės sąskaitą. Metų gale šitie pinigai bus paskirstyti labdarinėms bendruomenės organizacijoms.

Naujas poilsio kambarys klientams pirmame šiaurinio Pastato aukšte labai jaukus, patogus ir patrauklus.

Čia Chicago Savings direktorių taryba neseniai įvyksis susirinkimo metu. Tai grupė žmonių, vairuojančių Chicago Savings bendrovę. Jie prižiūri, kad patys aukščiausieji dividendai, suderinti su visišku saugumu, būtų išmokami taupytojams.

Direktorių taryba didžiuojasi, kad Chicago Savings bendrovė visada turi pinigų, kuriuos gali išmokėti pagal pareikalavimą.

ATDARA: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visa diena, o šeštadienį nuo 9 iki 12,30 val. po pietų.

Šiuo metu mokami 4¼% dividendai pagal investavimo sąskaitas

Visos sąskaitos apdraustos F.S.L.L.C., JAV valdžios įstaigoje.

Daugiau, kaip 18 įvairių nemokamų patarnavimų nariams — įskaitant čekių keitimą ir specialius piniginius orderius šeimos sąskaitoms apmokėti.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Avenue

JOHN PAKEL Jr. — President

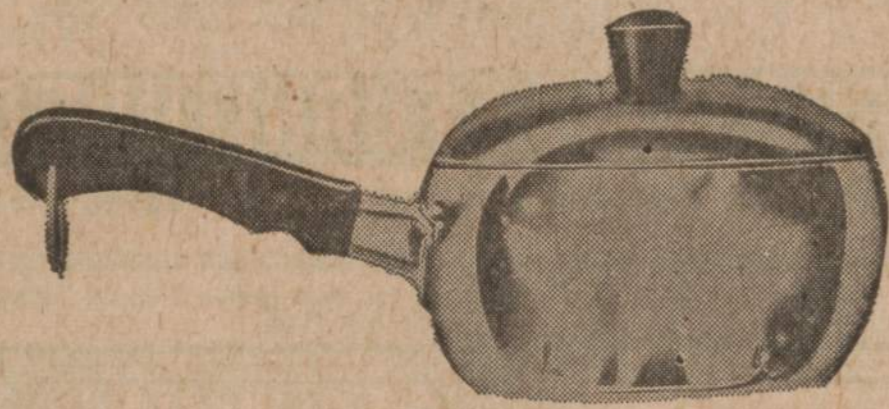
Grovehill 6-7575

JOHN PAKEL Sr., Chairman of the Board

4 1/4 %

mokame už santaupas, padėtas investavimo sąskaiton.

Be to, dar duodame dovanų

Šį puikų nesudylamą prikaistuvą.

Tai Jūsų dovana, jeigu atidarysite naują \$200.00 ar didesnę sąskaitą, arba padidinsite dabartinę savo sąskaitą tokia suma. Gaila, kad taupymo sąskaitai galime duoti tik tai vieną dovaną... Dovanas pradėsime dalyti birželio 22 d., baigsime liepos 15 dieną.

Pasiūkite savo čekį District Savings bendrovei, o mes Jums pasiūsyms Jūsų dovaną.

Per 64 metus nuolat mokame aukščiausius dividendus, suelirintus su saugumu.

DISTRICT SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street | Chicago 8 | Cliffside 4-0104

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolių.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

